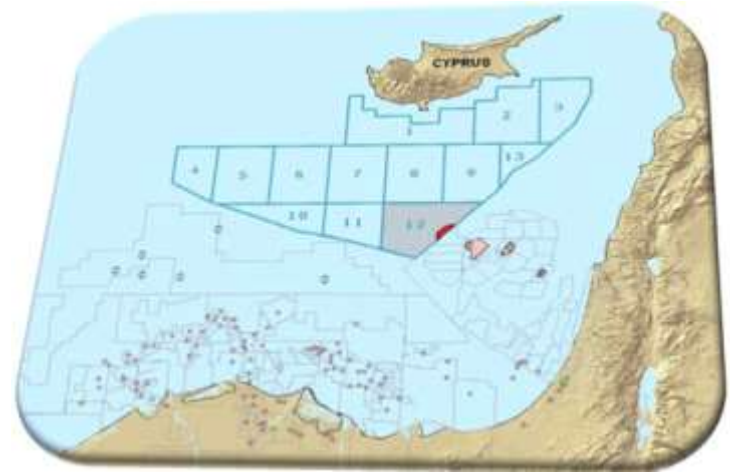

PROPOSALS FOR THE STRATEGIC GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF THE ENERGY SECTOR

INTRODUCTION - 1

Οι σημαντικές θετικές εξελίξεις της επιβεβαίωσης ύπαρξης κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) της Κύπρου, σηματοδοτούν την έναρξη μιας νέας εποχής για τη χώρα.

Καθίσταται αναγκαία η χάραξη **ολοκληρωμένης Ενεργειακής Στρατηγικής** για τη βέλτιστη διαχείριση του μείζονος αυτού εθνικού θέματος.

Τονίζεται ότι η χάραξη της ενεργειακής στρατηγικής πρέπει να είναι απόρροια **ευρύτερης συνεργασίας** και **ανταλλαγής απόψεων** όλων των εμπλεκόμενων φορέων μέσα από ένα πλαίσιο **σύνεσης** και **συναίνεσης**.

INTRODUCTION - 2

In order for the Guidelines to be prepared, a series of consultations with various stakeholders has been conducted.

Former Ministers CI&T

Ministry of CI&T

University Professors

EU National Regulatory Authorities

OEB

(Cyprus Employers and Industrialists Federation)

CCCI

(Cyprus Chamber of Commerce and Industry)

CIPA

(Cyprus Investment Promotion Agency)

EOTEK

(Cyprus Scientific and Technical Chamber)

CYGAS

Cypriot Experts from Abroad

GoC's Natural Gas Consultants Team

CERA's Consultants

Noble Energy Inc

Israel's Natural Gas Authority

EAC

Banks

Pancyprian Federation of Labour
(ΠΕΟ)

SEK

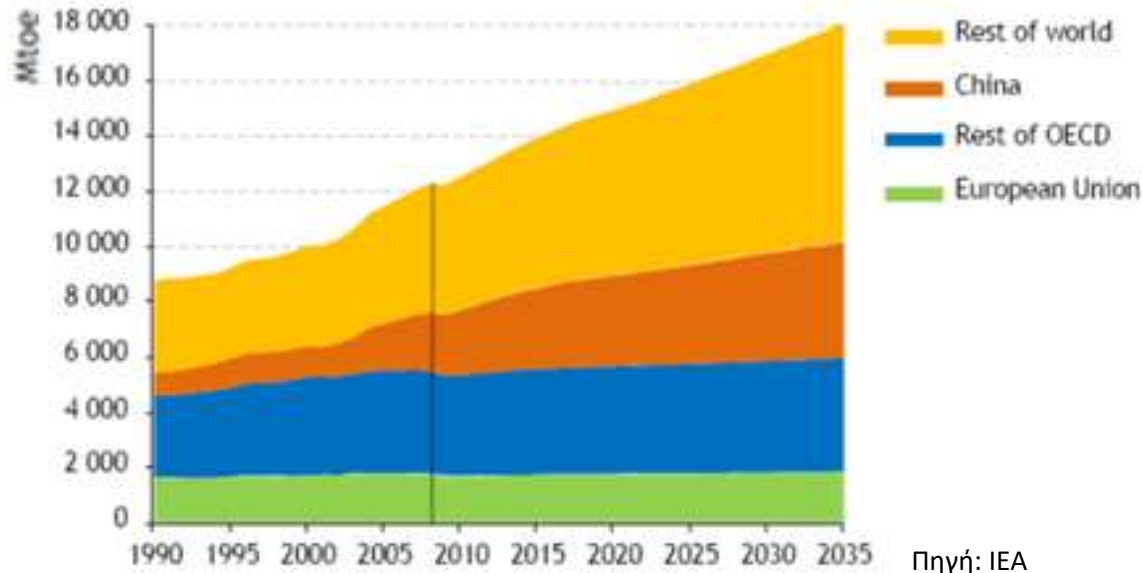
etc

- ⊙ Energy Data
- ⊙ Διαχείριση κοιτασμάτων στην ΑΟΖ
- ⊙ Βασικοί Στρατηγικοί Στόχοι του Κράτους
- ⊙ National Hydrocarbons Κρατική Εταιρεία Υδρογονανθράκων
- ⊙ Εθνικό Ταμείο Υδρογονανθράκων
- ⊙ Βασικός Σχεδιασμός εγχώριας αγοράς Φυσικού Αερίου
- ⊙ Διαφανές και Σταθερό Ρυθμιστικό Πλαίσιο
- ⊙ Διακριτοί Ρόλοι εμπλεκομένων στον τομέα της ενέργειας
- ⊙ Road Map for achieving the set objectives

WORLD ENERGY DATA (1)

- Αύξηση του πληθυσμού,
- Βελτιούμενη ποιότητα ζωής,
- Ισχυροί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης σε Κίνα & Ινδία,

Growth in global energy demand
(53% για το 2035 σε σχέση με το 2008)

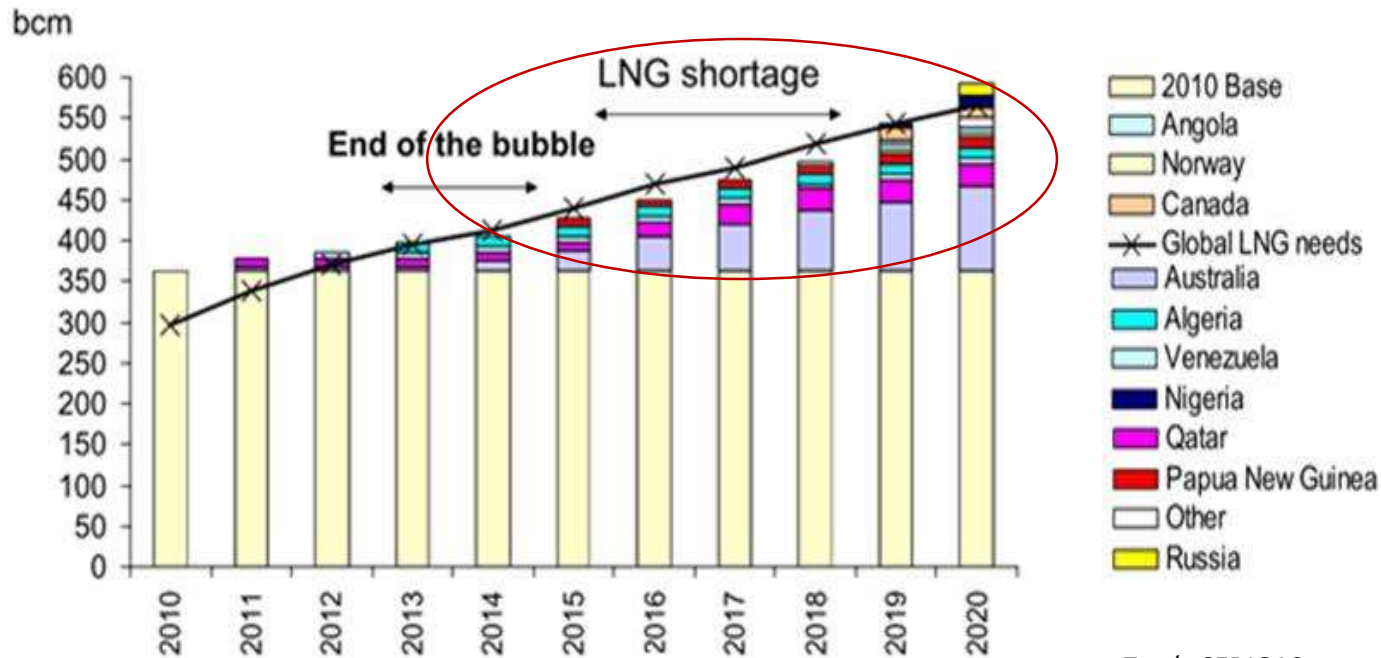

Το πετρέλαιο αναμένεται ότι θα παραμείνει το πρωτεύον καύσιμο.

Όμως η αύξηση της ζήτησης του Φυσικού Αερίου (ΦΑ) σε απόλυτους αριθμούς θα είναι υψηλότερη, έναντι των άλλων συμβατικών καυσίμων.

WORLD ENERGY DATA (2)

Για το Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο (ΥΦΑ) εκτιμάται ότι το 2015-2016 η παγκόσμια ζήτηση θα ξεπεράσει την παγκόσμια παραγωγή.

Πηγή: CEDIGAS

EUROPEAN ENERGY DATA – (1)

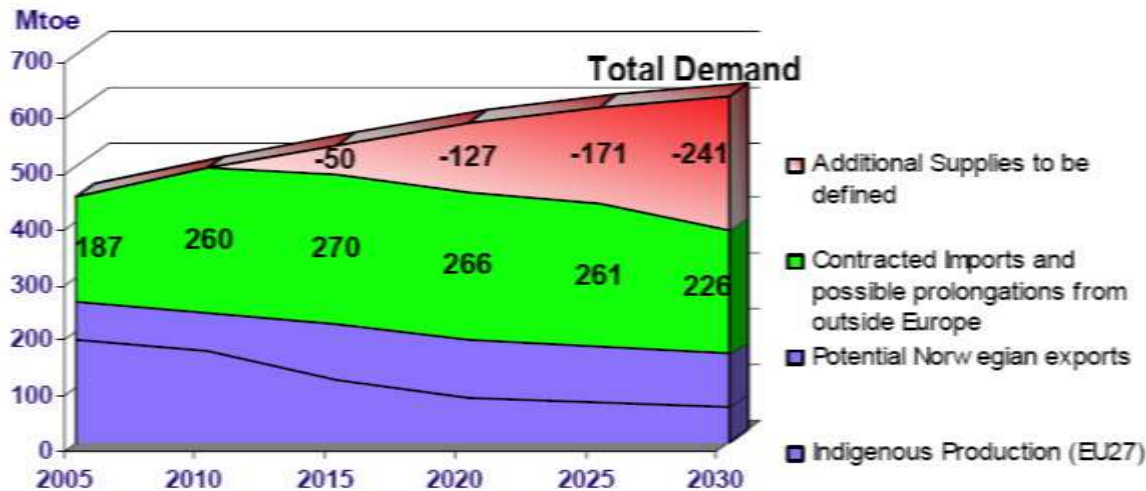

NG domestic production

EUROPEAN NG MARKET

NG Demand

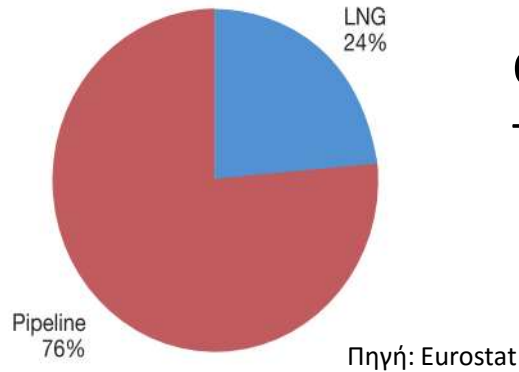

Πηγή: Eurogas

EUROPEAN ENERGY DATA (2)

EU NG imports in

Ο ρόλος του ΥΦΑ στην προμήθεια φυσικού αερίου της ΕΕ ενισχύεται

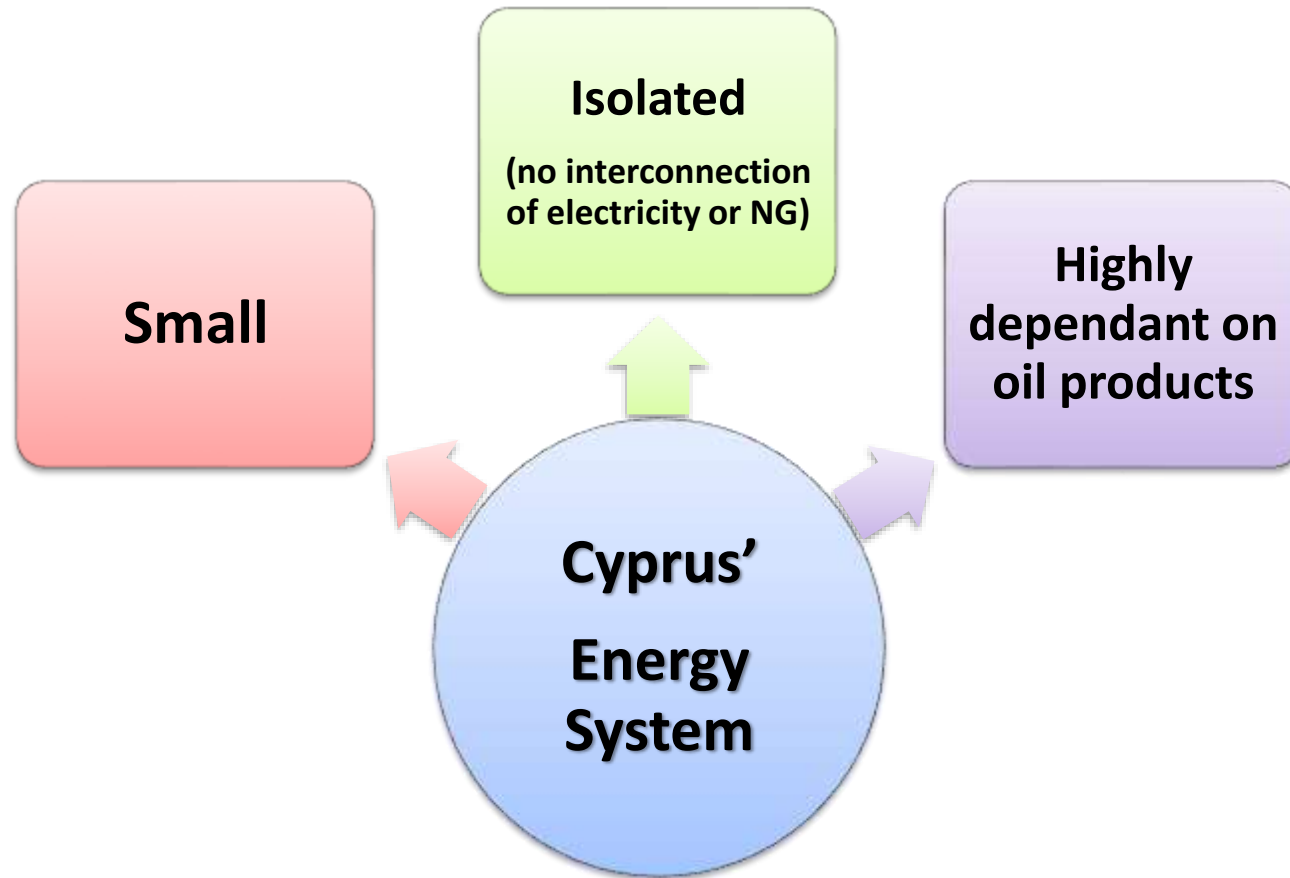
Είκοσι τερματικοί σταθμοί εισαγωγής, αποθήκευσης και αποϋδροποίησης ΥΦΑ λειτουργούν στην Ευρώπη εκ των οποίων οι εννέα βρίσκονται στη Μεσόγειο

Τερματικά εισαγωγής ΥΦΑ (τοποθεσίες και δυναμικότητες σε bcm/y)

Πηγή: Deutsch Bank Research (2010), Value for Rotterdam GATE EconGas (2011)

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ – ΚΥΠΡΙΑΚΑ (1)

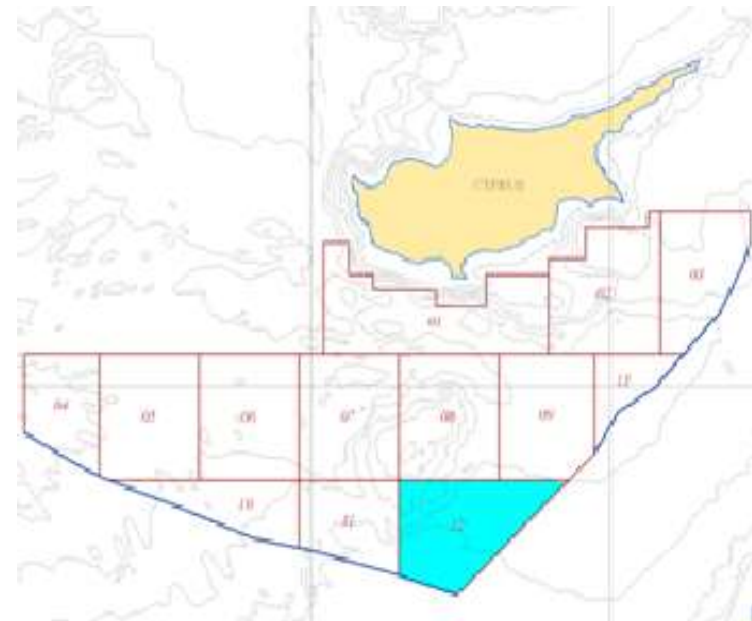
CYPRUS ENERGY DATA (2)

□ September 2011

Έναρξη ερευνητικής γεώτρησης στο τεμάχιο 12 στην ΑΟΖ,

□ December 28th, 2011

Επίσημη ανακοίνωση ύπαρξης κοιτάσματος ΦΑ όγκου 5 - 8 tcf (αντιστοιχούν σε περίπου 200 Bcm).

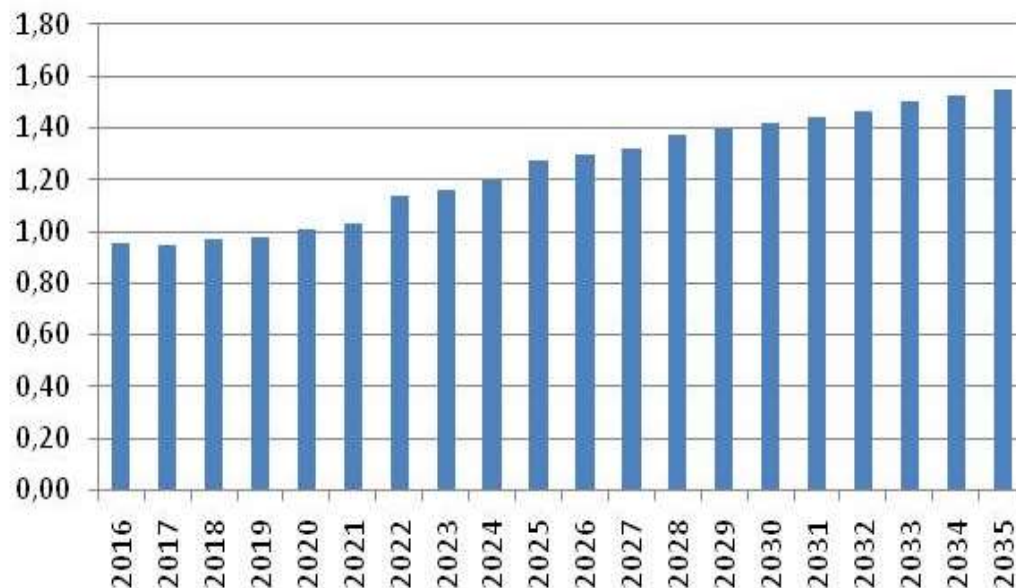

Το σημαντικό αυτό γεγονός σηματοδοτεί την έναρξη μιας νέας εποχής για την Κύπρο η οποία με την αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων θα μετατραπεί από **κράτος καταναλωτή υδρογονανθράκων** σε **κράτος παραγωγής και εξαγωγών**.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ – ΚΥΠΡΙΑΚΑ (3)

Υπολογίζεται ότι έως το 2035 θα χρειαστούν για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής συνολικά περίπου 25 bcm ΦΑ από τα σχεδόν 200 bcm που είναι ο μέσος όρος της αρχικής εκτίμηση για το κοιτάσμα στο Τεμάχιο 12.

Εκτίμηση ποσοτήτων ΦΑ για ηλεκτροπαραγωγή (bcm)

Υπάρχει περιθώριο διάθεσης σημαντικών ποσοτήτων ΦΑ για εξαγωγή.

Δεδομένων των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών της παγκόσμιας αλλά και της Ευρωπαϊκής αγοράς ΥΦΑ όπως αναλύθηκαν πιο πάνω, εκτιμάται ότι η απορρόφηση των σχετικά περιορισμένων παραγόμενων ποσοτήτων ΥΦΑ από τα κυπριακά κοιτάσματα **θα καταστεί εφικτή χωρίς δυσκολία.**

(1)

Είναι σημαντικό να διαμορφωθεί με σύνεση **Εθνική Στρατηγική** για το θέμα της αξιοποίησης των κοιτασμάτων στην ΑΟΖ της Κύπρου. Βασικός γνώμονας πρέπει να είναι το όφελος του Κυπριακού λαού όχι μόνο σήμερα αλλά και μελλοντικά για τις επόμενες γενιές.

Διαθέσιμες υπαλλακτικές λύσεις αναφορικά με τον τρόπο ένταξης της χώρας στα μεγάλα διεθνή δίκτυα ενέργειας.

Βασικότερη επιλογή:

❖ **δημιουργία χερσαίου τερματικού υγροποίησης ΦΑ** στην περιοχή του Βασιλικού.

Σε περίπτωση που διαφανεί ανάγκη για δημιουργία και άλλου χερσαίου τερματικού υγροποίησης, θα πρέπει να μελετηθεί το ενδεχόμενο αναζήτησης άλλου χώρου, πιθανότατα σε άλλη επαρχία.

(2)

Συμπληρωματικές επιλογές που θα πρέπει να μελετηθούν:

❖ Εξαγωγή μέσω αγωγού προς την Ελλάδα

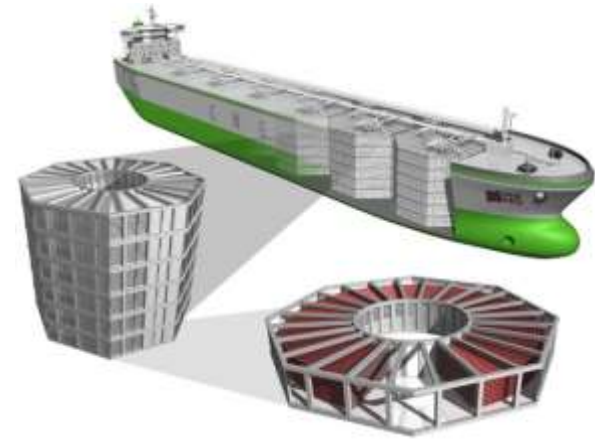
Ήδη εκπονείται από τη ΔΕΠΑ μελέτη βιωσιμότητας για αγωγό δυναμικότητας 8 bcm/y που θα μεταφέρει το ΦΑ από την Κύπρο στην Ελλάδα και στο διασυνδεδεμένο Ευρωπαϊκό Δίκτυο.

❖ **Μέσω πλωτής μονάδας υγροποίησης**
Καινούργια τεχνολογία στην οποία δεν απαιτείται χερσαία έκταση για ανάπτυξη εγκαταστάσεων, μπορεί να υγροποιεί περιορισμένες ποσότητες αερίου 2-2,5MMT/y (2,8-3,5 bcm/y).

(3)

❖ Με την κατασκευή σταθμού συμπίεσης ΦΑ και την εξαγωγή του σε αγορές της Μεσογείου σε συμπιεσμένη μορφή CNG (Compressed Natural Gas) μέσω εξειδικευμένων πλοίων τα οποία όμως αξίζει να αναφερθεί ότι δεν έχουν κατασκευαστεί και λειτουργήσει ακόμα σε εμπορική κλίμακα.

❖ Με την κατασκευή ηλεκτροπαραγωγού σταθμού δυναμικότητας 2000MW ο οποίος θα χρησιμοποιεί ως καύσιμο ΦΑ (~2 bcm/y) και στην συνέχεια μέσω σύνδεσης με υποθαλάσσιο καλώδιο με το Ισραήλ ή/και την Ελλάδα θα εξάγεται ηλεκτρική ενέργεια («προϊόν») έναντι φυσικού αερίου («πρώτης ύλης»). Έχει ήδη ξεκινήσει εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

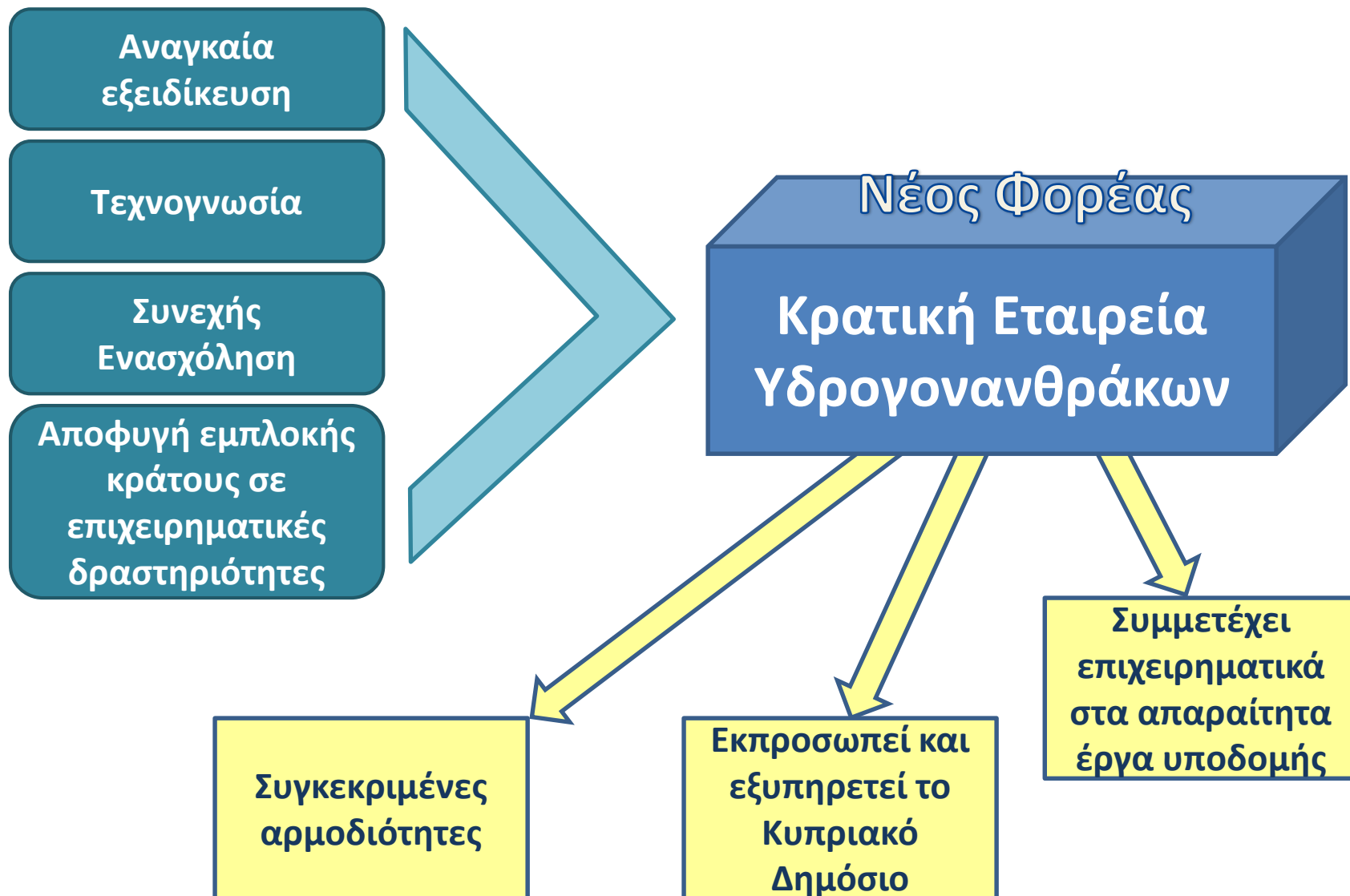
- ⊙ Η διερεύνηση, ανάπτυξη και αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ της Κύπρου με το βέλτιστο τρόπο προς όφελος του Κυπριακού λαού και η **μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό Ενεργειακό Κέντρο** με τη δημιουργία τερματικού σταθμού υγροποίησης,
- ⊙ Η **ταχεία εισαγωγή ΦΑ** στην εγχώρια αγορά, σε πρώτη φάση για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής,
- ⊙ Η διαμόρφωση ενός **διαφανούς ρυθμιστικού πλαισίου** το οποίο θα ικανοποιεί το κοινοτικό κεκτημένο και θα διασφαλίζει τους ευρύτερους στόχους της ΕΕ,
- ⊙ Η διαμόρφωση **ευρύτερης οικονομικής πολιτικής** για τα θέματα της εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων με την οποία θα διασφαλίζεται ότι η Κύπρος λαμβάνει επαρκή κέρδη από το φυσικό της πλούτο αλλά και η οποία δεν θα είναι αποθαρρυντική για τους επενδυτές.

Είναι αναγκαία η δημιουργία νέων φορέων και θεσμών για επιτυχή επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Κράτους.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

- ⊙ **Τελική διαμόρφωση των συμβολαίων παραχώρησης** προς τους νέους αναδόχους και στη διαδικασία επιλογής των καλύτερων εκ των ενδιαφερομένων.
- ⊙ **Διαχείριση των συμβολαίων παραχώρησης** με στόχο την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων και τη διασφάλιση των εσόδων από την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων ΦΑ που προέρχονται από την πλευρά των αναδόχων.
- ⊙ **Εμπορία του ΦΑ** που αναλογεί στην Κυπριακή Δημοκρατία.
- ⊙ **Επιχειρηματική συμμετοχή** σε νέες υποδομές που απαιτούνται για την εκμετάλλευση του ΦΑ, δηλαδή τους υποθαλάσσιους αγωγούς και τον τερματικό σταθμό ΥΦΑ.
- ⊙ **Έλεγχος της λειτουργίας και διαχείρισης** των νέων υποδομών (σταθμού υγροποίησης και υποθαλάσσιων αγωγών).

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ (1)

PUBLIC AND PRIVATE SECTOR

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

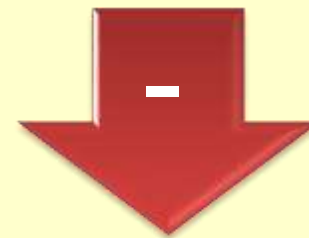

- Bureaucratic models of public administration

- Μοντέλα ημικρατικών οργανισμών

- Transparency
- Public control
- Regulatory oversight

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

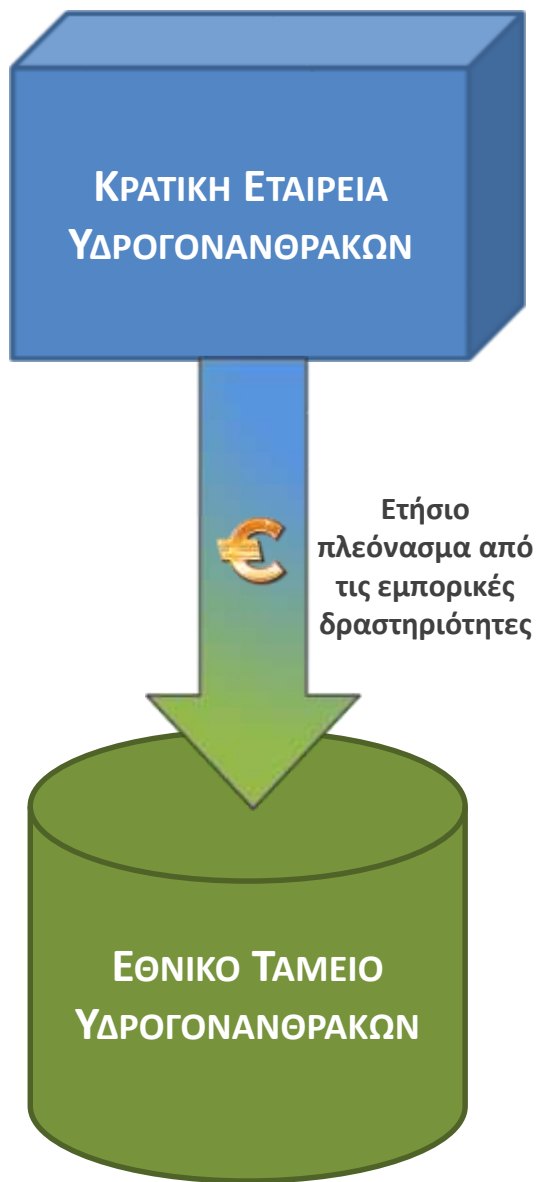
- Determination
- Quick decision making
- Creativity
- Innovation

- Εξάρτηση από δανειστές

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ

- ❖ Αξιοποίηση πετυχημένων μοντέλων
- ❖ Εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών που ακολουθηθήκαν με επιτυχία σε αντίστοιχες εταιρείες άλλων χωρών
- ❖ Καθεστώς ιδιωτικού δικαίου
- ❖ Ολιγομελές ΔΣ με υψηλή επιστημονική κατάρτιση, επαγγελματική και διοικητική ικανότητα, γνώση και εμπειρία στον τομέα της ενεργείας
- ❖ Τρία Εκτελεστικά Μέλη (Πρόεδρος και Αντιπρόεδροι)

ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ

Αρμοδιότητα

- ❖ Σχεδιασμός, εφαρμογή και παρακολούθηση επενδυτικής πολιτικής
- ❖ Στόχος η μεγιστοποίηση των αποδόσεων του ταμείου

Σύσταση & Λειτουργία

- ❖ Διέπεται από Νομοθετικό & Κανονιστικό πλαίσιο
- ❖ Διορισμός ΔΣ & Επιτροπών

Λειτουργία

- ❖ Βασίζεται σε διεθνείς καλές πρακτικές
- ❖ Τεχνική επάρκεια
- ❖ Ανεξαρτησία
- ❖ Υπεύθυνη και χρηστή διοίκηση
- ❖ Διαφάνεια

Επενδυτικές Πράξεις

- ❖ Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων χαμηλού κινδύνου
- ❖ Επαρκή Διασπορά κυρίως στο εξωτερικό
- ❖ Δημοσιοποίηση όλων των πράξεων

ΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΚΤΟΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

Γεωτρήσεις και σχετικές
παραγωγικές εγκαταστάσεις

Υποθαλάσσιους αγωγούς

Σημεία διασύνδεσης με το
σύστημα μεταφοράς

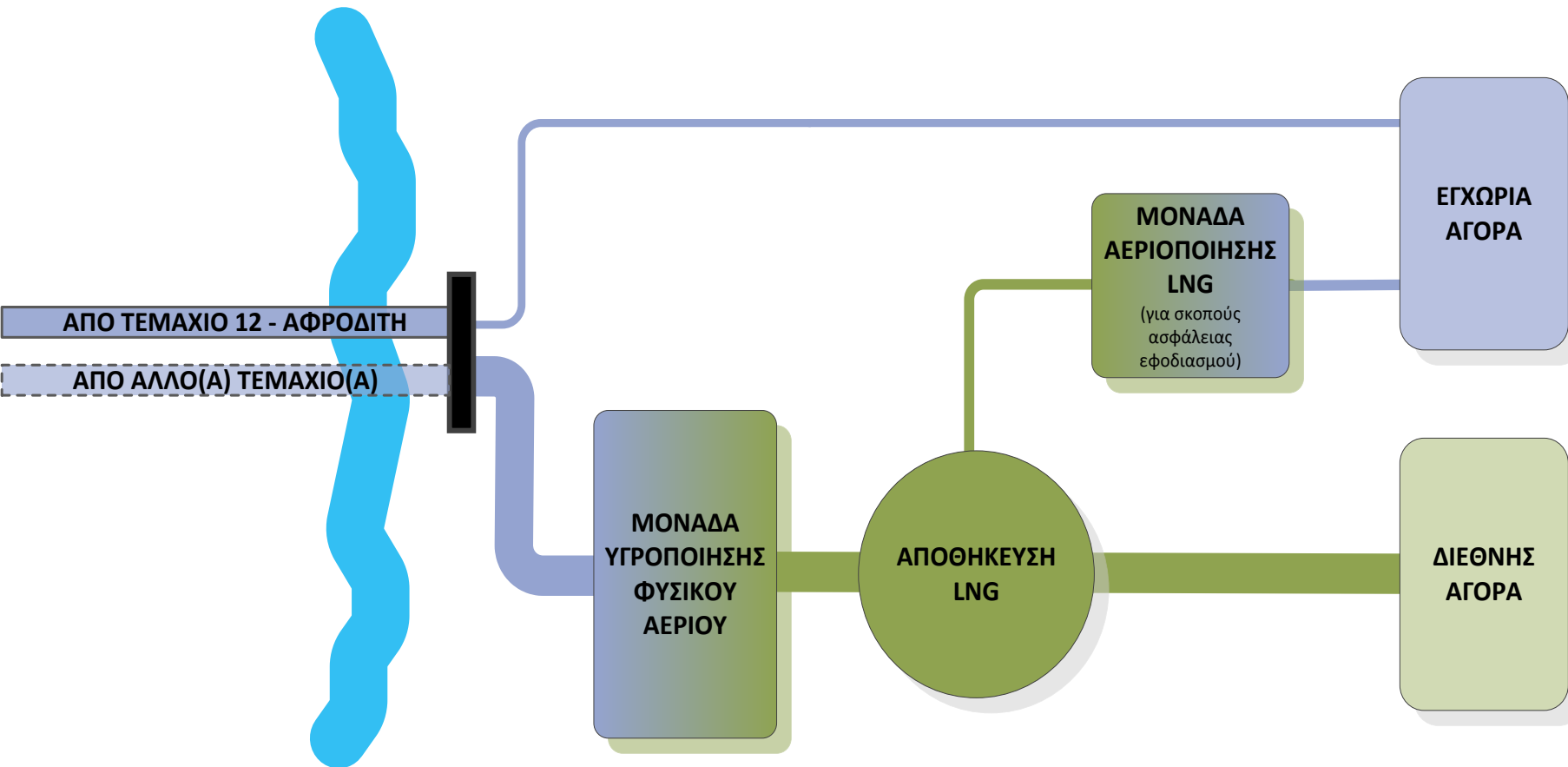
Σταθμός ΥΦΑ με τις
λιμενικές εγκαταστάσεις

ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

Σύστημα μεταφοράς ΦΑ

Σύστημα Διανομής ΦΑ

ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΑ

Για την κατασκευή και λειτουργία του ανάντη δικτύου αγωγών υπάρχουν δύο εναλλακτικές,

- ❑ είτε να θεωρηθεί ότι αποτελεί μέρος της συμφωνίας αναλογικού καταμερισμού, οπότε αποτελεί υποχρέωση του αναδόχου να το κατασκευάσει,
- ❑ είτε να κατασκευαστεί από μια εταιρεία στην οποία ενδεχομένως θα συμμετέχουν οι παραγωγοί φυσικού αερίου, η Κυβέρνηση μέσω της Κρατικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και άλλοι επενδυτές και η οποία θα είναι ιδιοκτήτης του δικτύου και να ανατεθεί σε έναν ανεξάρτητο διαχειριστή η λειτουργία του.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξασφαλίζεται σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/73 δίκαιη και ελεύθερη πρόσβαση, η δημιουργία ανταγωνιστικής αγοράς στον τομέα του ΦΑ και η αποφυγή καταχρήσεων δεσπόζουσας θέσης, λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια και την τακτικότητα του εφοδιασμού, την υπαρκτή ή εφικτή παραγωγική ικανότητα και την προστασία του περιβάλλοντος.

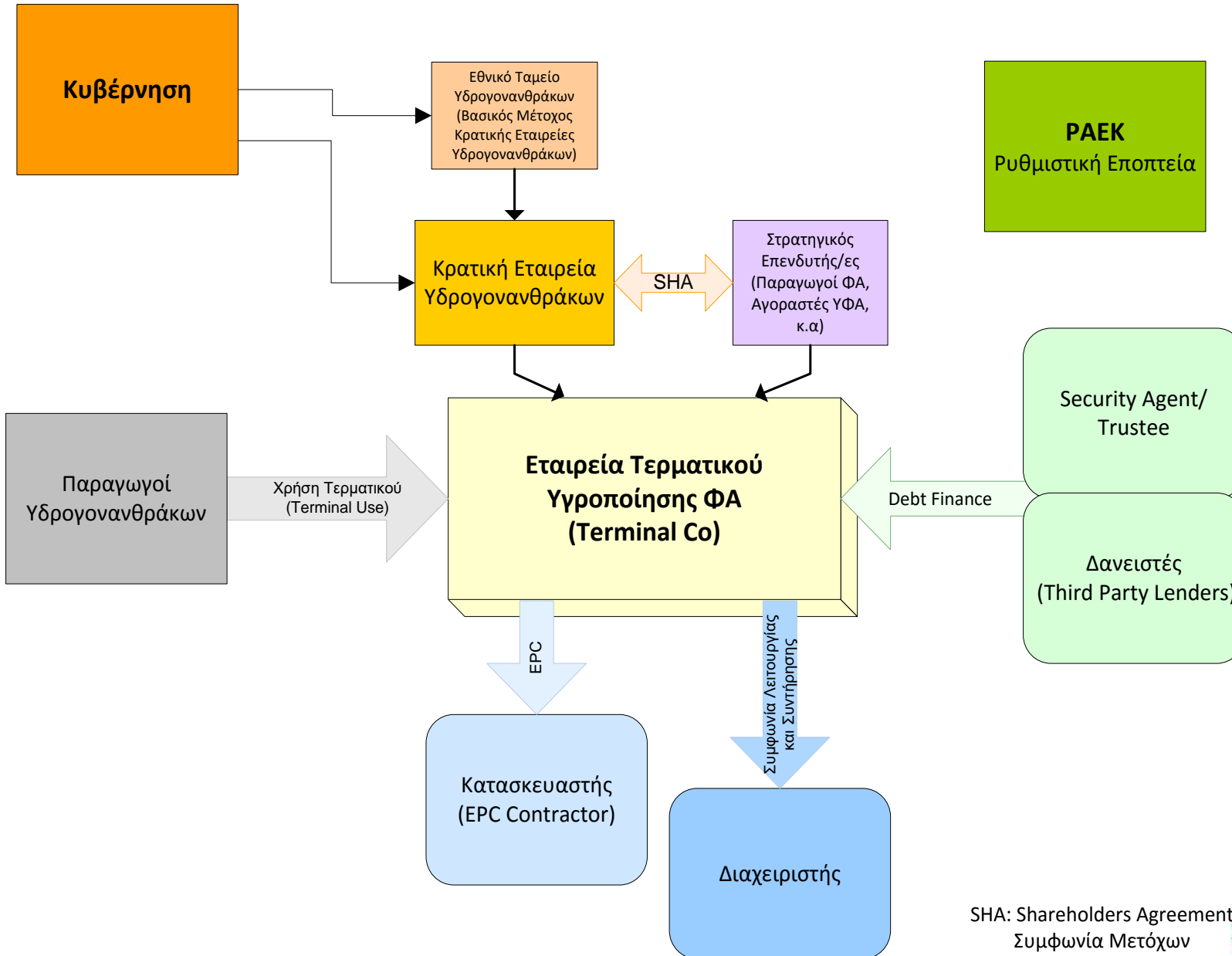
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΡΜΑΤΙΚΟΥ ΥΓΡΟΠΟΙΗΣΗΣ

Μετοχικό κεφάλαιο του φορέα ανάπτυξης του τερματικού ΥΦΑ (Εταιρεία Τερματικού Υγροποίησης ΦΑ) με πιθανή συμμετοχή:

- ❖ *Εταιρειών που πραγματοποιούν έρευνες σε τεμάχια της Κυπριακής ΑΟΖ ή και άλλων εταιρειών που ενδιαφέρονται και πιθανόν θα επιλεγούν στο δεύτερο γύρο αδειοδοτήσεων,*
- ❖ *αγοραστών ΥΦΑ,*
- ❖ *επενδυτών ή και τραπεζών με ειδικό ενδιαφέρον για τον τομέα του ΦΑ,*
- ❖ *άλλων εταιρειών οι οποίες έχουν ήδη δραστηριότητα στην περιοχή οπότε και η συγκεκριμένη επένδυση τους εξυπηρετεί συνολικά καθώς και*
- ❖ *του Κυπριακού Κράτους μέσω της Κρατικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων.*

Τονίζεται ότι η Κυβέρνηση πρέπει να διαμορφώσει την πολιτική της και θα πρέπει να **κατέχει κύριο ρόλο σε θέματα διαχείρισης και λήψης σημαντικών αποφάσεων**, με ή χωρίς πλειοψηφική μετοχική συμμετοχή.

ΠΙΘΑΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΕΡΜΑΤΙΚΟΥ

SHA: Shareholders Agreement
Συμφωνία Μετόχων

ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

Η ανάγκη έλευσης ΦΑ με στόχο τη μείωση της εξάρτησης από το πετρέλαιο και τη μείωση της σχετικής περιβαλλοντικής επιβάρυνσης αλλά και της βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας είναι επιτακτική.

Εάν διαπιστωθεί ότι το χρονοδιάγραμμα έλευσης ΦΑ από τα δικά μας κοιτάσματα καθυστερεί σημαντικά, τότε θα πρέπει να μελετηθεί τάχιστα το ενδεχόμενο εξεύρεσης ενδιάμεσης λύσης διάρκειας μερικών ετών μέχρι να καταστεί δυνατή η αξιοποίηση των δικών μας κοιτασμάτων.

Πιθανές εναλλακτικές έλευσης ΦΑ :

- η εγκατάσταση πλωτού σταθμού αποϋδροποίησης ΥΦΑ (FSRU),
- η εγκατάσταση αγωγού μικρής διαμέτρου για μεταφορά ΦΑ από τα κοιτάσματα του Ισραήλ (Σημ: Το Ισραήλ αναμένεται να αποφασίσει για τις εξαγωγές ΦΑ εντός του Απριλίου 2012),
- η εισαγωγή του ΦΑ σε συμπιεσμένη μορφή (CNG),
- η κατασκευή μικρής μονάδας αεριοποίησης ΥΦΑ (small scale regasification plant).

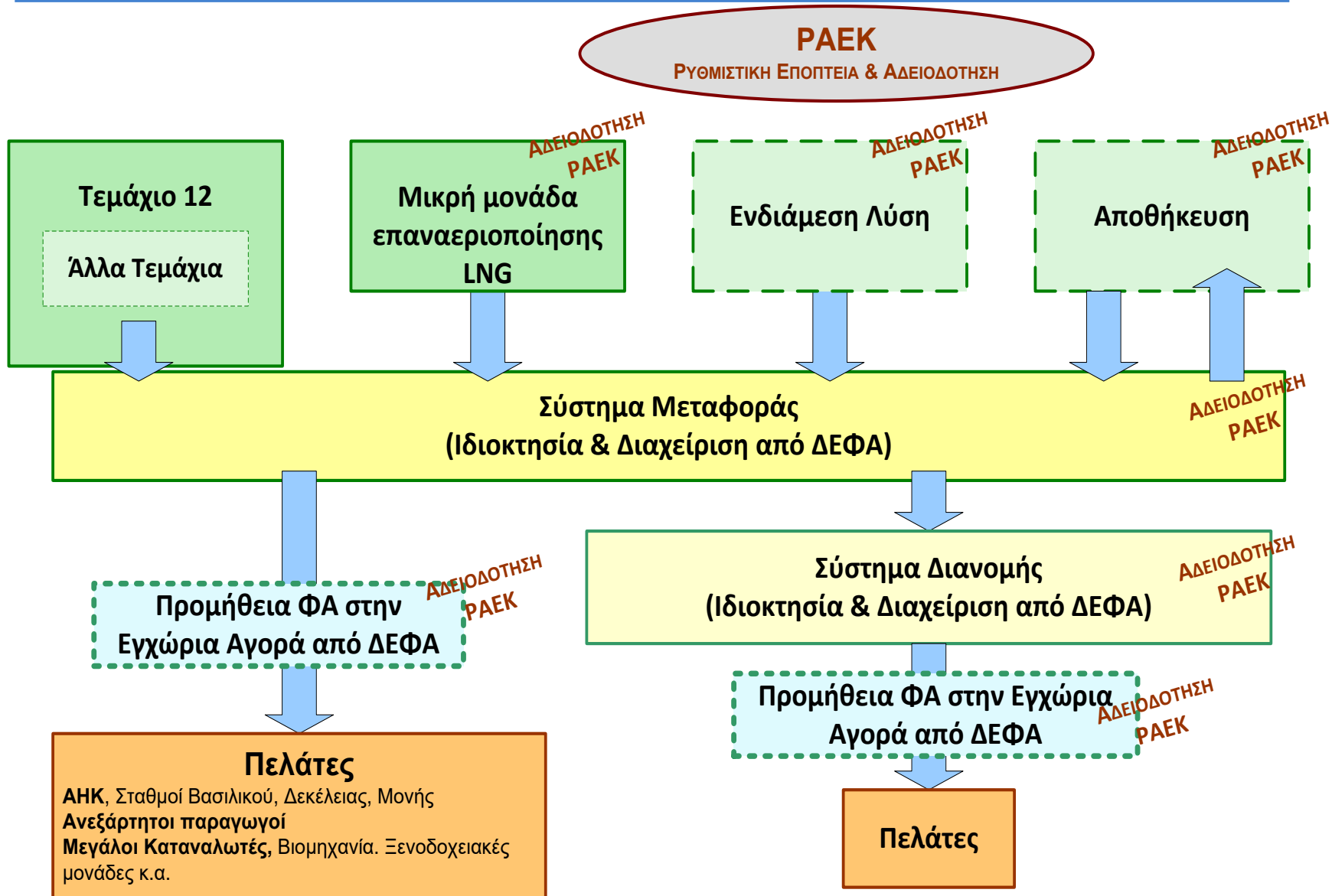
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Στην Οδηγία 2009/73 δίνεται η δυνατότητα για τις αγορές οι οποίες χαρακτηρίζονται αναδυόμενες, δηλαδή για τις οποίες η πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης μακροχρόνιας σύμβασης για την προμήθεια φυσικού αερίου πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δέκα ετών, να μην οριστούν επιλέξιμοι πελάτες.

Αυτό σημαίνει ότι είναι δυνατό να ορισθεί μια επιχείρηση ως επιχείρηση προμήθειας και η οποία να προμηθεύει όλους τους καταναλωτές για όσο διάστημα η αγορά χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη.

Η Κύπρος χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη και απομονωμένη αγορά. Συνεπώς, η ΔΕΦΑ θα μπορούσε να οριστεί ως επιχείρηση προμήθειας για όσο διάστημα η αγορά χαρακτηρίζεται αναδυόμενη ή/και η Κύπρος δύναται να χρησιμοποιεί σχετικές παρεκκλίσεις από τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες.

ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ

Η ΡΑΕΚ λοιπόν στα πλαίσια της **διασφάλισης της ασφαλούς, διαφανούς και βιώσιμης λειτουργίας της αγοράς φυσικού αερίου και της προστασίας των καταναλωτών και του δημοσίου συμφέροντος** και αυστηρά στη βάση των Ευρωπαϊκών Οδηγιών και Κανονισμών, πρέπει να ασκεί **ικανοποιητική εποπτεία και ρύθμιση**, στους:

- Ιδιοκτήτη/ες ή/και διαχειριστή/ες ανάντη δικτύου αγωγών,
- Ιδιοκτήτη/ες ή/και διαχειριστή/ες εγκαταστάσεων ΥΦΑ,
- Ιδιοκτήτη/ες ή/και διαχειριστή/ες εγκατάστασης αποθήκευσης,
- Ιδιοκτήτη/ες ή/και διαχειριστή/ες εθνικού δικτύου αγωγών (συστήματος μεταφοράς και διανομής),
- Προμηθευτή/ες ΦΑ στην εγχώρια αγορά,
- Επιχειρήσεις ΦΑ.

ΔΙΑΚΡΙΤΟΙ ΡΟΛΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ

Κυβέρνηση-Κράτος

- Χάραξη και Καθορισμός Μακροχρόνιας Ενεργειακής Στρατηγικής
- Λήψη σημαντικών πολιτικών αποφάσεων
- Έκδοση αδειών αναζήτησης και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων
- Εναρμόνιση εθνικής νομοθεσίας με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες
- Δραστηριοποίηση ή/και συμμετοχή επιχειρηματικά στον τομέα της ενέργειας μέσω εταιρείας

Εθνική Ρυθμιστική Αρχή

- Ρυθμιστική Εποπτεία & Έλεγχος αγοράς Φυσικού Αερίου και των επιχειρήσεων ενέργειας
- Προστασία καταναλωτή, διευκόλυνση ανταγωνισμού, διασφάλιση ασφάλειας εφοδιασμού
- Έκδοση αδειών κατασκευής, λειτουργίας και διαχείρισης ανάντη δικτύων, εγκαταστάσεων ΥΦΑ, συστήματος μεταφοράς και διανομής καθώς και αδειών προμήθειας

Κρατική Εταιρεία Υδρογονανθράκων

- Διαχείριση για λογαριασμό της ΚΔ των αποκλειστικών δικαιωμάτων αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων
- Διαχείριση, έλεγχος και παρακολούθηση όλων των συμβάσεων
- Διερεύνηση και αξιολόγηση δυναμικού χώρας σε υδρογονάνθρακες
- Πιθανή επιχειρηματική συμμετοχή στα έργα υποδομής

ΔΙΑΚΡΙΤΟΙ ΡΟΛΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ

Διαχειριστές

- Υπεύθυνοι για την ασφαλή και ομαλή λειτουργία των συστημάτων, για τη διασφάλιση της συντήρησης και της ανάπτυξης των συστημάτων, την ίση μεταχείριση όσον αφορά την πρόσβαση αλλά και τη χρήση του συστήματος και τη διαφανή και χωρίς διακρίσεις λειτουργία της αγοράς
- Λειτουργούν πάντα υπό την εποπτεία και αδειοδότηση των ρυθμιστικών αρχών

Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου

- Υπεύθυνες για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης σχετικά με τις δραστηριότητες που ασκούν που μπορεί να είναι παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια, αγορά ή αποθήκευση ΦΑ περιλαμβανομένου του ΥΦΑ
- Εργάζονται υπό την εποπτεία και αδειοδότηση των ρυθμιστικών αρχών

ΔΕΦΑ

- Είναι Επιχείρηση Φυσικού Αερίου
- Προμηθεύει φυσικό αέριο στην εγχώρια αγορά
- Αναπτύσσει δίκτυο αγωγών μεταφοράς και διανομής στην εγχώρια αγορά

ΕΜΠΛΟΚΗ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Τομείς στους οποίους ο κυπριακός ιδιωτικός τομέας έχει δυνατότητα εμπλοκής και συμμετοχής:

❖ **Τραπεζικός και Χρηματοπιστωτικός Τομέας**, μέρος των χρηματοδοτήσεων, ειδικά των παράπλευρων έργων που θα αναπτυχθούν, είναι δυνατό να παρασχεθεί από κυπριακές τράπεζες,

❖ **Κατασκευαστικός Τομέας**, μέρος των κατασκευαστικών έργων είναι δυνατό να αναληφθούν από κυπριακές εταιρείες,

❖ **Τομέας Παροχής Υπηρεσιών** όπως νομικές υπηρεσίες, ελεγκτικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες πληροφορικής, ναυτιλίας και μεταφορών, ξενοδοχειακές κ.α. είναι δυνατό να αναληφθούν από κυπριακές εταιρείες προσφοράς τέτοιων υπηρεσιών.

Επιβάλλεται αειφόρος ανάπτυξη και όχι αλόγιστη εκμετάλλευση.

Η αξιοποίηση του φυσικού πλούτου θα πρέπει να γίνεται με νηφαλιότητα, μέτρο και με **βασικό γνώμονα το συμφέρον των σημερινών αλλά και των γενιών που έπονται.**

Η επιβεβαίωση ύπαρξης κοιτασμάτων υδρογονανθράκων δεν πρέπει να μας αποπροσανατολίζει από το **μακροχρόνιο όραμα που έθεσε η ΕΕ** για την ανάπτυξη μιας πράσινης οικονομίας χαμηλών ή και μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα μέχρι το 2050.

Στην πορεία της Κύπρου προς το 2050, τα κοιτάσματα υδρογονανθράκων μέσα από ένα σωστό σχεδιασμό, **θα συντελέσουν στην αξιοποίηση και των αειφόρων ενεργειακών κοιτασμάτων της Κύπρου**, όπως είναι η εξοικονόμηση ενέργειας και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην ανάπτυξη ενεργειακών υποδομών αλλά και στην ανάπτυξη της τεχνολογίας, της καινοτομίας και της έρευνας που θα επιτρέψει στον τόπο να έχει ένα **αειφόρο μέλλον.**

(1)

Διαχείριση Υδρογονανθράκων

- ⊙ Υιοθέτηση στρατηγικού στόχου ώστε να καταστεί η Κύπρος Περιφερειακό Ενεργειακό Κέντρο με τη δημιουργία τερματικού σταθμού υγροποίησης ΦΑ.
- ⊙ Άμεση Σύσταση Κρατικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων.
- ⊙ Έως ότου δημιουργηθεί και στελεχωθεί κατάλληλα η Κρατική Εταιρεία Υδρογονανθράκων απαιτείται η σύσταση ολιγομελούς **Ομάδας Εργασίας** με σαφείς όρους εντολής για υποβολή εισηγήσεων στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη.
- ⊙ Δημιουργία **Κρατικού Ταμείου Υδρογονανθράκων**.
- ⊙ Διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για **καθορισμό τόσο της φορολογίας όσο και των κινήτρων** που πρέπει να προσφερθούν στις εταιρείες στον τομέα των υδρογονανθράκων για να δραστηριοποιηθούν στη χώρα.
- ⊙ Διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για **εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα και δημιουργία θέσεων εργασίας**.

(2)

- ⦿ Διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για **προώθηση της έρευνας, ανάπτυξης τεχνολογίας και καινοτομίας**.
- ⦿ Διαμόρφωση των εκπαιδευτικών πολιτικών που απαιτούνται και εκπόνηση εκτενών προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για **σταδιακή απόκτηση της αναγκαίας τεχνολογίας**.
- ⦿ Ετοιμασία εξειδικευμένου **μακροχρόνιου προγραμματισμού για το ΦΑ** (Gas Master Plan) στο οποίο θα περιέχονται σενάρια για την εγχώρια κατανάλωση και για τις εξαγωγές ΦΑ και το οποίο θα αποτελεί βάση για τη λήψη αποφάσεων και για τον προγραμματισμό μελλοντικών αναπτύξεων. Τονίζεται ότι ο προγραμματισμός αυτός θα μπορούσε να αναληφθεί από την Ανεξάρτητη Εθνική Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας ΡΑΕΚ με την συμμετοχή των εμπλεκόμενων Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Οικονομικών, της Κρατικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων, της ΔΕΦΑ καθώς και την εξασφάλιση υπηρεσιών εξειδικευμένων συμβούλων όπου κρίνεται αναγκαίο.
- ⦿ Στη βάση των κατευθυντήριων γραμμών προώθηση της διαμόρφωσης **ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής** μέσα από ένα πρίσμα σύνεσης, συναίνεσης και συλλογικότητας.

Εγχώρια αγορά ΦΑ

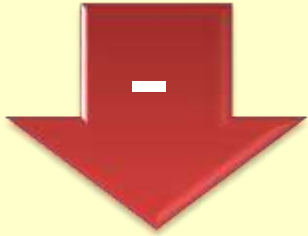
- ⊙ **Διαφοροποίηση προηγούμενων ειλημμένων αποφάσεων** λόγω των εξελίξεων στην ΑΟΖ. Άμεση **τροποποίηση της Νομοθεσίας** που διέπει τα θέματα του ΦΑ, ούτως ώστε να συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και να διασφαλίζει μέσω της ρυθμιστικής εποπτείας τη διαφάνεια, ασφάλεια εφοδιασμού και προστασία των καταναλωτών.
- ⊙ Εντολή στη ΔΕΦΑ όπως, **υπό τη ρυθμιστική εποπτεία της ΡΑΕΚ, ξεκινήσει άμεσα τις διαδικασίες για προμήθεια ΦΑ και για ανάπτυξη της απαραίτητης υποδομής** (δίκτυο μεταφοράς και διανομής ΦΑ) για την εξυπηρέτηση της εγχώριας αγοράς.
- ⊙ Εάν διαφανεί αναγκαία η υιοθέτηση ενδιάμεσης λύσης μέχρι να αξιοποιηθούν τα κοιτάσματα ΦΑ της Κύπρου, για κάλυψη της ηλεκτροπαραγωγής με φυσικό αέριο με αποκλειστικό στόχο τη μείωση του κόστους του ηλεκτρισμού, να μελετηθεί τάχιστα από τη ΔΕΦΑ, υπό την εποπτεία της ΡΑΕΚ, και να υποβληθούν οι σχετικές εισηγήσεις στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη αποφάσεων.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ (2)

ΔΗΜΟΣΙΟΣ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- Γραφειοκρατικά πρότυπα δημόσιας διοίκησης

- Μοντέλα ημικρατικών οργανισμών

- Αξιοποίηση πετυχημένων μοντέλων
- Εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών που ακολουθηθήκαν με επιτυχία σε αντίστοιχες εταιρείες άλλων χωρών
- Καθεστώς ιδιωτικού δικαίου
- Ολιγομελές ΔΣ με υψηλή επιστημονική κατάρτιση, επαγγελματική και διοικητική ικανότητα, γνώση και εμπειρία στον τομέα της ενεργείας
- Τρία Εκτελεστικά Μέλη (Πρόεδρος και Αντιπρόεδροι)

